

singulis studiorum curriculis tradendae sint, et quantum tempus unicuique impendendum.

490. Ut suus cuique locus tribuatur, curandum omnino erit, ut quae potiora sunt sectemur; ideoque catechismus in omnibus scholis pro captu auditorum est tradendus; deinde Philosophiam iuxta doctrinam Angelici Doctoris Divi Thomae Aquinatis explicandam esse volumus. Insuper peculiaris cura impendatur arti oratoriae ceterisque ad rhetoricam pertinentibus, exercenturque plurimum discipuli in scribendo tum lingua vernacula tum latina. Quamvis cetera Ordinarius cum consultoribus pro temporum rerumque adiunctis curabunt, tamen volumus ut lingua latina quam accurate doceatur; et magna cura sit sermonis patrii, ne forte accidat, ut quis plurimum alienarum linguarum peritus existat, propriam tamen nec recte loqui, nec scribere sciat. Linguae autem latinae peritia, non solum prodest adolescentibus ad alias scientias properantibus, sed illud etiam commodi habet, ut qui ad statum ecclesiasticum transeant, disciplinas superiores, latino sermone traditas, facile addiscere possint.

491. Volumus insuper, ut ubi fieri possit, studia professionalia rite instituantur.

492. Summopere commendamus huiusmodi collegiorum moderatoribus, ut cauti sint in delectu admittendorum, strenuque in disciplina scholari tuenda et in promovendo omni qua possint ope, solidarum virtutum profectu.

TITULUS IX.

DE DOCTRINA CHRISTIANA

CAPUT I.

De sacra praedicatione.

493. In memoriam revocamus quae a Tridentina Synodo de sacra praedicatione praescripta sunt, videlicet: Episcopos, parochos ceterosque animarum curam habentes stricta obligatione teneri ad proprias oves, saltem dominicis et festis diebus, per verbi divini praedicationem pascendas.

494. Ideoque omnes archipresbyteri et quicumque parochiales vel alias curam animarum habentes ecclesias quocumque modo obtinent, per se, vel per alios idoneos, si legitime impediti fuerint, diebus saltem dominicis et festis solemnibus, plebes sibi commissas pro sua et earum capacitate pascant salutaribus verbis, docendo ea quae scire omnibus necessaria sunt ad salutem, annuntiando eis cum brevitate et facilitate sermonis, vitia quae eos declinare et virtutes quas sectari oporteat, ut poenam aeternam evadere et coelestem gloriam consequi valeant.

495. Cum multa peccata ex ignorantia populi proveniant, parochi in concionibus explanare curent quatuor partes in quibus doctrina christiana consistit, videlicet: Symbolum Apostolorum, ubi credenda propo-

nuntur, Decalogum et Ecclesiae praecepta quae servanda sunt, Orationem Dominicam, Salutationem Angelicam et reliquas orationes quae petenda docent, et Sacramenta denique quibus omnis vera iustitia, vel incipit, vel coepta augetur, vel amissa reparatur.

496. Idem faciendum mandamus oppidorum vicariis (*Vicarios fijos*), pagorum capellanis (*Capellanes de hacienda*), et sacerdotibus sacrum in ruralibus sacellis peragentibus.

497. Tempore Quadragesimae et Adventus parochi frequentius praedicationi incumbant, vel saltem tribus in hebdomada diebus, ut praecipit Tridentinum, docentes fideles quae circa ieiunium, sacramentalem confessionem et sacram communionem scire debent, ita ut verborum perspicuitate et stylo auditoribus accommodato exponant: qui teneantur legi ieiunii, qui vero ab ea excusentur, necnon formam ieiunandi, iuxta Ecclesiae praescriptiones et legitimas consuetudines; qualitates in confessione requisitas ut valida sit et fructuosa; animae et corporis dispositiones ad digne SS. Eucharistiam sumendam.

498. Sacer concionator pius ac devotus esse debet, et Iesu Christi amore accensus; alioquin nihil aliud erit, nisi cymbalum tinniens. Eius christiana pietas splendere oportet in exteriori vita, quae omnino ecclesiastica et sancta videatur et sit; si enim aliud docetur in cathedra, aliud vero servatur in vita, concionator se ipsum refutat, et facit verbum Dei quasi infructuosum.

499. Pietati et Dei amori dignum praebeat comitatum scientia Sacrarum Scripturarum, Theologiae ac SS. Patrum. Frustra enim laborant concionatores, nisi praedicationem solidam, ordinatam, fidelium conditioni et captui accommodatam exhibeant.

CAPUT II.

De catechesi.

500. Cum Conciliis Tridentino et Mexicano III mandamus, ut parochi omnesque curam animarum habentes diebus saltem dominicis et festivis tum pueros, tum adultos qui eam ignoraverint, in christiana doctrina solerter erudiant, iuxta textum in provincia vigentem; dum vero graviter impediti fuerint, per vicarios aliasve idoneas personas hoc tam grave parochialis ministerii munus adimplere curabunt. Crebro in memoriam revocent quod D. N. Iesus Christus, qui singulari amore parvulos dilexit et summa benignitate ac mansuetudine suscipiebat, strictissimam a pastoribus animarum exiget rationem, si omissione et incuria catechisticae institutionis, erroribus huius saeculi irretiantur pueri, eorumque corrumpantur mores, et aeternaliter pereant.

501. Optandum est, ut rectores quoque ecclesiarum non parochialium, etiam regularium, huic tam sancto incumbant muneri christianae catechesis. Et volumus ut sacerdotes in ecclesiis vel oratoriis ruralibus diebus festis Missam celebrantes curent ut, durante tam sancto sacrificio distincte et tractim recitentur Pater, Ave, Credo, Decalogi et Ecclesiae praecepta et Sacramenta; et si praefati Sacerdotes rite approbati sint ad munus concionatoris, Evangelii explanationem facere non omitant.

502. Impense moneant parochi, tum in sacra praedicationis cathedra, tum in confessionali et privatis colloquiis, patresfamilias, heros ac ludimagistros omnino teneri ad suos respective subditos erudiendos in christiana doctrina.

503. Ut in catechetica instructione tradenda parochis multi sint cooperatores, curent pro viribus Episcopi, ut singulae parochiae canonice erectam habeant maxime commendandam Doctrinae Christianae sodalitatem, quam S. Pius V indulgentiis largissime ditavit.

CAPUT III.

De sacris Missionibus ad populum.

504. Quoniam, experientia teste, missiones haud parum fidelibus prosunt, quibus etiam aliquando necessariae sunt, parochi populos sibi commissos, non sinant diuturno temporis intervallo tanto bono carere. Talibus enim auxiliis, vel sopita fides multorum suscitatur, vel eorum voluntas, peccatis, aut maleconsultae verecundiae vinculis constricta liberatur, vel plurimorum fervor tepidus ac remissus iterum accenditur.

505. In singulis paroeciis sacrae missiones singulis saltem quinquennis habeantur.

506. Ut saluberrimum remedium sacrarum missionum facile adhiberi possit, Episcopi, sacerdotes aliquos doctrina, pietate, et dicendi peritia praeditos paratos habere curent, ad sacras missiones, tempore ac loco ab ipsis Episcopis designato peragendas. Qua in re regularium auxilium totis viribus obtinere non omittant.

507. Si qua de causa, praedicti sacerdotes sacras missiones fidelibus tradere non possint, tunc optime merebuntur parochi, si consociati et collatis prius consiliis, obtentaque sui Episcopi venia, sacras missiones vicissim in suis paroeciis habeant, ita ut parochus unius paroeciae cum aliquibus sacris ministris in aliam se transferat, et huius rector idem officium in alterius ecclesia peragat.

CAPUT IV.

De spiritualibus exercitiis.

508. Si necesse est religiosis et devotis personis quaerere aliquando aptum tempus vacandi soli Deo, ad christianae perfectionis spiritum renovandum, multo magis necessarium est ut homines qui mundanis illecebris undique tenentur, ac in continuis periculis Deum obliviscendi et amittendi salutem aeternam versantur, certis diebus soli Deo vacent.

509. Saltem bis in anno, dirigant parochi spiritualia pro fidelibus exercitia iuxta normas potissimum a S. Ignatio traditas, per aliquot dierum spatium duratura, semel pro viris et semel pro foeminis; et pro maiori fidelium commoditate, turmas dividant per diversas societatis cathedras.

510. Omni vigilantia curent parochi, ut in exercitiis pro foeminis nullus vir cubicula, transitus vel quaeque interiora loca percurrat; et ipsis parochis et sacerdotibus quibuscumque interdiciamus, sub poena ab Ordinario designanda, ingressum ad interiora cubiculorum, nisi in casu gravis necessitatis.

511. In concionibus aut in repraesentandis Religionis mysteriis, cuncta devitent quae a sacerdotali gravitate aliena existunt et fideles potius ad superstitionem quam ad pietatem inducant.

512. Omnino prohibemus sacerdotibus qui spiritualia exercitia dirigunt, singularibus personis poenitentias publicas extraordinarias permittere. Et quoad poenitentias privatas, confessarii stent normis a prudentibus et probatis auctoribus traditis.

513. Parochi piam divitum charitatem excitent ad exercitia huiusmodi fovenda, ad sublevandam illorum paupertatem qui egestate oppressi tam efficaci remedio alias privari deberent. In domo autem exercitiorum, ii tantum recipiantur qui, habita ratione loci, commode, quiete et devote ibi commorari possint.

CAPUT V.

De assidua praedicatione tempore Quadragesimae.

514. Ad fidem conservandam et bonos mores promovendos, frequens sit et opportuna sacra praedicatione tempore Quadragesimali et Adventus. Synodus enim Tridentina ait: *Tempore autem ieiuniorum Quadragesimae et Adventus Domini, quotidie vel saltem tribus in hebdomada diebus, si ita oportere duxerint, Sacras Scripturas divinamque legem annuntient*¹.

515. Omnes igitur animarum pastores tempore praesertim Quadragesimae, secundum methodum in sacris missionibus usitatam, parochianos suos pro diversitate sexus et status ad peculiare excipiendas instructiones convocent, quibus potissimum de singulis status sui officiis opportune doceri et ad fructuosam peragendam confessionem digneque communionem paschalem suscipiendam optime praeparari poterint.

516. Laudabilem servari volumus huius provinciae consuetudinem, vernacula lingua legendi in exercitiis vespertinis aut nocturnis singulis diebus Quadragesimae, eas Scripturae partes quae in Missa feriae continentur, additis, brevi sermone, aliquibus explanationibus. Quapropter, parochos, ceterosque sacerdotes hortamur ut hanc consuetudinem fideliter servandam curent.

¹ Sess. 24, cap. 4, de ref.

517. Sed quoniam pastorum cura nihil proderit, nisi Christi fideles libenti animo verbum Dei audire voluerint, hortamur eosdem fideles, praecipue patres-familias, ut omni diligentia templum Dei adeant, et praedicationi tempore Quadragesimae devote assistant.

518. Tempore autem Adventus per opportunam praedicationem parochi fideles praeparent ad solennia Nativitatis Domini pura conscientia et devota mente celebranda.